

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Istungidokument

11.3.2009

B6-0115/2009 }
B6-0116/2009 }
B6-0117/2009 }
B6-0119/2009 }
B6-0120/2009 } RC1

RESOLUTSIOONI ÜHISETTEPANEK

Vastavalt kodukorra artikli 115 lõikele 5 esitanud

- José Ribeiro e Castro, Charles Tannock, Bernd Posselt, Tunne Kelam, Filip Kaczmarek, Laima Liucija Andrikiene ja Eija-Riitta Korhola fraktsiooni PPE-DE nimel,
- Pasqualina Napoletano ja Emilio Menéndez del Valle fraktsiooni PSE nimel,
- Johan Van Hecke, Thierry Cornillet ja Eugenijus Maldeikis fraktsiooni ALDE nimel,
- Adam Bielan, Ewa Tomaszewska, Mieczysław Edmund Janowski ja Konrad Szymański fraktsiooni UEN nimel,
- Margrete Auken fraktsiooni Verts/ALE nimel,

asendades järgmiste fraktsioonide esitatud resolutsiooni ettepanekuid:

- PPE-DE (B6-0115/2009)
- PSE (B6-0116/2009)
- UEN (B6-0117/2009)
- ALDE (B6-0119/2009)
- Verts/ALE (B6-0120/2009)

Guinea-Bissau

RC\774569ET.doc

PE420.376v01-00}
PE420.377v01-00}
PE420.378v01-00}
PE420.380v01-00}
PE420.381v01-00} RC1

ET

ET

Euroopa Parlamendi resolutsioon Guinea-Bissau kohta

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse ELi 3. märtsi 2009. aasta avaldust traagiliste sündmuste kohta Guinea-Bissaus;
 - võttes arvesse nii 19. juunil 2005 toimunud presidendivalimisi kui ka 2008. aasta novembri parlamendivalimisi;
 - võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu 4. märtsi 2009. aasta avaldust praeguse poliitilise kriisi kohta Guinea-Bissaus;
 - võttes arvesse Aafrika Liidu komisjoni 2. märtsi 2009. aasta avaldust,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 115 lõiget 5,
- A. arvestades, et 2. märtsil 2009 lasid renegaatidest sõdurid maha president Joao Bernardo Vieira mõni tund pärast pommirünnakut, mille käigus sai surma sõjaväe staabiülem kindral Tagme Na Waie; arvestades, et tapmistega on kõrvaldatud kaks väga mõjuvõimsat isikut ja rivaali, kel oli õnnestunud pääseda mitmest viimase nelja kuu jooksul toimunud mõrvakatses;
- B. arvestades, et rünnakuid ei peeta riigipöördeks ning Aafrika Liidu rahu- ja julgeolekunõukogu ei ole Guinea-Bissau liikmesust peatanud, nagu ta seda tegi naaberriikide Guinea ja Mauritaania puhul pärast eelmisel aastal toimunud riigipöördeid;
- C. arvestades, et rahvusassamblee hiljuti valitud spiiker Raimundo Pereira vannutati piiratud ajaks presidendiks kuni uute valimisteni, nagu põhiseadus seda ette näeb; arvestades, et Raimundo Pereira on pöördunud rahvusvahelise üldsuse poole palvega aidata riik stabiliseerida;
- D. arvestades, et Guinea-Bissaus aastakümneid kestnud poliitilise ebakindluse tõttu on riik sattunud sügavasse kriisi, mida iseloomustab puudulik juurdepääs puhtale veele, tervishoiule ja haridusele ning see, et paljude ministriumite ametnikud ei ole juba kuid palka saanud, ning arvestades, et sellele riigile kohaldatakse vähete riikide seas ÜRO rahutagamise komisjoni tegevuskava, kelle eesmärk on aidata vaestel riikidel vältida uuesti sõtta või kaosesse sattumist; arvestades, et mõrvad toimusid ajal, mil EL ja rahvusvaheline üldsus on üha enam seotud eesmärgiga ehitada üles demokraatlik ja stabiilne Guinea-Bissau;
- E. arvestades, et alates 2008. aasta juunist on EL pakkunud nõu ja abi Guinea-Bissau julgeolekusektori reformi toetuseks Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika (EJKP) missiooni "EU SSR Guinea-Bissau" abil;
- F. arvestades, et novembris 2008 toimunud parlamendivalimised olid oluliseks testiks

RC\774569ET.doc

PE420.376v01-00}
PE420.377v01-00}
PE420.378v01-00}
PE420.380v01-00}
PE420.381v01-00} RC1

Guinea-Bissaule, kelle üleminek demokraatlikule riigikorrale vajas hädasti uut hoogu; arvestades, et valimisi kiitsid nii kodanikud kui ka rahvusvahelised vaatlejad, eriti ELi valimiste vaatlemise missioon, ja need sillutasid teed ÜRO tõhustatud toetusele riigi rahulooma alastele jõupingutustele; arvestades, et valimiste ajal jäi sõjavägi valimisprotsessist kõrvale ja pühendus rahumeelse keskkonna tagamisele;

- G. arvestades, et mõrvad näivad olevat seotud poliitilise pingega, mis tuleneb minevikku ulatuvast võistlusest, erinevatest etnilistest rühmadest ja sõjaväes valitsevast ebastabiilsusest ning riigis üha suurenevast huvist narkokaubanduse vastu, mis kõik kokku moodustab väga keeruka ja ohtliku, riigi toibumisvõimet pidevalt kahjustava taustolukorra;
 - H. arvestades, et kogunevad tõendid piirkonnast sisse ja välja kulgeva narkokaubanduse kohta näitavad, et see on muutunud suureks ohuks kogu Lääne-Aafrikale ning ohustab juba tugevalt ka Euroopa Liitu, mõjutades meie naabruspiirkondi;
 - I. arvestades, et Guinea-Bissau seisab narkokaubanduse probleemi ees ning toimib suure uimastite transiitpunktina Lõuna-Ameerika ja Euroopa vahel ning arvestades, et narkokaubandus on riigi poliitilisele stabiilsusele suureks ohuks,
1. mõistab sügavalt hukka Guinea-Bissau presidendi Joao Bernardo Vieira ja relvajõudude ülemjuhataja kindral Tagmé Na Waié mõrvad, mis toimusid vastavalt 1. ja 2. märtsil;
 2. avaldab siirast kaastunnet kadunud presidendi Joao Bernardo Vieira ja kadunud kindral Na Waié perekondadele ning kogu Guinea-Bissau rahvale;
 3. nõuab tungivalt, et Guinea-Bissau ametivõimud uuriks neid kuritegusid põhjalikult ja võtaksid süüdlased vastutusele ning kutsub rahvusvahelist üldsust üles kasutama selle eesmärgi saavutamiseks vajalikku mõjuvõimu ja pakkuma nõutavat abi; juhib tähelepanu asjaolule, et kindralite Ansumane Mané (2000) ja Veríssimo Correia Seabra (2004) mõrvad on siiani selgitamata ja tapjad leidmata, süüdistused esitamata ja kohus pidamata; toonitab, et karistamatus ei ole lahendus;
 4. väljendab rahulolu sõjaväe töotusega austada riigi põhiseadust ning nõuab põhiseadusliku korra ranget järgimist;
 5. nõuab tungivalt, et kõik osapooled lahendaksid vaidlused poliitiliste ja rahumeelsete vahenditega Guinea-Bissau institutsioonide raamistikus ning on vastu mis tahes katsele muuta valitsust põhiseadusevastaste vahenditega;
 6. loodab, et presidendivalimised toimuvad 60 päeva jooksul vastavalt põhiseaduses ettenähtule ning kutsub Euroopa Liidu liikmesriike ja rahvusvahelist üldsust üles kindlustama, et Guinea-Bissau saab usaldusväärsete valimiste läbiviimiseks vajalikku rahalist ja tehnilist toetust;
 7. rõhutab ohtu, et püsivalt struktuuriliselt nõrkade institutsioonide puhul jääb Guinea-

Bissau ebastabiilseks ega suuda toime tulla lokkava korrupsiooniga või muuta oma staatust peamise narkotransiidiriigina;

8. kutsub nõukogu, komisjoni, liikmesriike, ÜROd, Aafrika Liitu, Lääne-Aafrika riikide majandusühendust (ECOWAS), portugali keelsete riikide ühendust (CPLP) ja teisi rahvusvahelise üldsuse liikmeid jälgima arengut Guinea-Bissaus, aitama kaasa riigi põhiseadusliku korra säilitamisele ning jätkama selles riigis rahuloome alaseid jõupingutusi;
9. nõuab viivitamatuid läbirääkimisi riigi erinevate poliitiliste fraktsioonide vahel eesmärgiga töötada välja programm, millele pühenduvad kõik sidusrühmad, mis hõlmaks julgeolekusektori reformi kiirendamist, läbivaadatud valimisseadust, riigihaldusreformi, korrupsioonivastaseid meetmeid, makroökonomilist stabiliseerimist ja konsulteerimist kodanikuühiskonnaga rahvusliku leppimise küsimuses;
10. väljendab rahulolu ECOWASi otsusega saata 3. märtsil 2009 Guinea-Bissausse ministrite delegatsioon, mis koosneb Nigeeria, Burkina Faso, Cabo Verde, Gambia ja Senegali ministritest, keda saadab ECOWASi komisjoni esimees, ja CLPLi sarnase otsusega saata samal päeval Guinea-Bissausse poliitiline missioon, mida juhib Portugali välisasjade ja koostöö riigisekretär, kusjuures mõlemad hõlmavad kõiki sidusrühmi, püüdes taastada usaldust poliitiliste osalejate, julgeolekujõudude ja kodanikuühiskonna vahel ning jõuda riigis taas põhiseadusega kooskõlas oleva olukorrani;
11. juhib sügava murega tähelepanu ohule, mis ähvardab rahu tugevdamist Guinea-Bissaus ja stabiilsust Lääne-Aafrika piirkonnas nii kaugetest riikidest nagu Colombia ja Afganistan pärit uimastite ümberlaadimise tõttu ja inimkaubanduse pärast, ning kutsub ÜRO allasutusi üles töötama ECOWASi asjakohasel toetusel välja piirkondliku tegevuskava nimetatud probleemide lahendamiseks;
12. kutsub ÜRO rahukindlustamise komisjoni (PBC) üles aitama kaasa lubatud doonorabi (nii rahalise kui ka tehnilise) sujuvale kohaletoometamisele, eelkõige selle abil puhul, mis on seotud julgeolekusektori ja haldusreformidega ning narkokaubanduse vastase võitlusega;
13. kutsub nõukogu ja komisjoni üles jätkama nõu ja abi pakkumist Guinea-Bissau julgeolekusektori reformi toetuseks EJKP missiooni "EU SSR Guinea-Bissau" abil ning andma aru saavutatud edusammude kohta;
14. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile, ÜRO ja ECOWASi peasekretäridele, Aafrika Liidu institutsioonidele, AKV-ELi parlamentaarsele ühisassambleele, CLPLi sekretariaadile ning Guinea-Bissau valitsusele ja parlamendile.